

OPPI PUHUU

✉ Kirjoita meille: lukijat@lapinkansa.fi. Toimitus voi muokata ja lyhentää tekstejä. Enimmäispituus on 2 000 merkkiä. Kirjoita omalla nimelläsi. Julkaisemme kirjoituksia nimimerkillä vain poikkeustapauksissa.

Bioenergia odottaa koronan jälkeistä nousua

NÄKÖKULMA

Veli Pohjonen

Koronakriisi ravisteli talouttamme monella tapaa. Energialle yllättävintä oli, kun raakaöljyn hinta putosi kolmasosaan. Bioenergiaa, esimerkiksi haketta myyntiin tuottavat metsätilat olivat huolissaan. Emme kai ole palaamassa koronakriisin myötä fossiilienergian aikaan?

Alkuvuodesta 2020 tynnyrillinen raakaöljyä maksoi 60 dollaria. Huhtikuun lopulla hinta oli kahdessa kymmissä. Sittemmin öljyn hinta on ollut palautumassa. Kesäkuun loppupuolella öljyn tynnyrihinta oli 40 dollaria.

Sama vaihtelu nähtiin bioenergian tärkeimmässä ohjuriassa, hiilidioksidin päästömaksussa. Se oli vuoden alussa tasolla 25 euroa tonnilta hiilidioksidia. Hinta putosi maaliskuun loppupuolella 15 euroon. Päästömaksu palautui yli 20 euron kesäkuun alkuun mennessä.

Hiilidioksidin päästökauppamme alkoi 15 vuotta sitten. Päästömaksu on poukkoillut etupäässä ilmastokokousten ailahtelevien päätösten myötä. Vaihtelu on ollut rajumpaa kuin koronakriisin aiheuttama alkuvuoden 2020 pudotus.

Hiilidioksidin päästömaksun nykynousu lähti liikkeelle Pariisin 2015 ilmastokokouksesta. Näkyvimmin aiheesta on puhunut maapallon ilmastokamppailua vetävä Ranskan presidentti Emmanuel Macron. Hän ehdotti 2017 seurantokokouksessa, että hiilidioksidin päästömaksu nostetaan kolmin-kertaiseksi. Se vähentäisi heti kivi-

KORONAN myötä energiapuun, kuten hakkeen varjohinta putosi alle kuitupuun hinnan.

hiilen polttoa.

Hiilidioksidin päästömaksu toteutti Macronia. Hiilidioksiditonnin hinta on noussut silloisesta seitsemästä eurosta nykytasoon 22,5 euroon eli 3,1-kertaiseksi.

BIOENERGIAN ruohonjuuritasolla koronakriisi näkyi energiapuun varjohinnassa. Varjohinta kertoo, kuinka paljon lämpövoimalan ostosiamies voi maksaa ensiharvennuksen kokoisesta energiapuusta, jotta siitä saatava energia olisi hivenen halvempaa kuin kivihiilestä saatava energia. Kivihiilen varjohinta koostuu kahdesta osasta: kivihiilen maailmanhinnasta esimerkiksi Australian satamassa sekä ki-

vihille koituvasta hiilidioksidin päästömaksusta.

Energiapuun varjohinta oli käynyt parhaimmillaan yli 40 euron kiintokuutiolta, 2018 lopussa. Seluteollisuus maksoi vastaavasti hivenen yli kolme kymppiä. Hakepuun markkina näytti avautuneen.

Koronan myötä energiapuun varjohinta putosi taas alle kuitupuun hinnan. Varjohinta kävi alimmillaan 27 euron toukokuun alussa. Kuitupuun hinta oli tasolla 31-32 euroa kiintokuutiolta. Sittemmin tilanne on alkanut tasoittua hiilidioksidin päästömaksun nousun myötä. Kesäkuun loppupuolella varjohinta on 30 euroa kiintokuutiolta. Siitä kivihi-

len osuus on 14 ja päästömaksun osuus 16 euroa.

Puutaan kasvattava metsätalouden seuraava bioenergian hintapaluu koronakriisin jälkeen. Hänelle taantumasta nousu tapahtuu heti, kun hänen tien varteen kasaamansa puun hinta nousee. Hän myy pienpuuta lisää.

Pienpuutahan metsätiloillamme riittää. Pienpuutaan myyväille on myös yhdenkätevä, tarjoako nousevan hinnan voimalan vai lutehtaan ostosiamies.

Kirjoittaja on maa- ja metsätieteiden tohtori, metsänhoitotieteen dosentti, metsätalouden energiatuotannon emeritusprofessori